

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Vlado Mareš, Nevena Krivokapić, Tamara Skrozza, Vera Barišić – Popović, Petar Jeremić, Ivana Stjelja, Dragan Đorđević, Vukašin Obradović, Filip Švarm i Zoran Stanojević, na sednici održanoj 28.6. 2018. godine, većinom glasova, izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom "Ne da novac za film o ubijanju srpske dece", objavljenim u broju od 19 -20. maja 2018. godine, dnevni list "Srpski telegraf"

1. prekršio je tačke 1 i 2 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije, o obavezi novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije, kao i da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja,

2. prekršio je tačku 1 Odeljka II (Nezavisnost od pritiska), po kojoj naslov teksta ne sme da bude u suprotnosti sa njegovom suštinom,

3. prekršio je i tačke 1 i 3 Odeljka V (Novinarska pažnja), po kojoj je novinar u obavezi da pristupa poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom, odnosno po kojoj je prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednako njihovom namernom iskrivljivanju ili iznošenju laži.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo kulture i informisanja Republike Srbije podnelo je žalbu verujući da je list, objavljivanjem spornog teksta, prekršio više tačaka Kodeksa novinara Srbije iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Novinarska pažnja i Odnos prema izvorima informacija, odnosno da su autori teksta netačno i nepotpuno izvestili i izneli neosnovane optužbe i time ministra predstavili čitaocima kao nekoga ko donosi odluke bez ikakvog zakonskog osnova. U tekstu je, kako je navedeno u žalbi, izneta pretpostavka da je moguće da ministar Vladan Vukosavljević ne obezbedi „ni dinar“ za film Lordana Zafranovića o stradanju srpske dece u ustaškim logorima u Drugom svetskom ratu, uprkos tome što Ministarstvo nema nikakvog uticaja na odlučivanje o tome koje filmove će finansirati Filmski centar Srbije. O tome odlučuje UO Centra na predlog komisije koji imenuje direktor FCS. Osim toga, tekst je objavljen nekoliko dana pre nego što je komisija utvrdila svoj predlog, a čitaocima je izbor projekata predstavljen kao završen proces, pa se to može smatrati i pritiskom na rad komisije i upravnog odbora.

Redakcija "Srpskog telegrafa" nije odgovorila na žalbu.

Članovi Komisije za štampu jednoglasno su zaključili da naslov teksta ne odgovara njegovoj suštini, odnosno da se opremom teksta čitaocima pogrešno sugerise da je odluka o tome da li će određeni film dobiti novac već doneta i da je ministar taj koji „ne da novac“. Iz teksta je, međutim, jasno da novinari samo nagađaju da bi se to moglo desiti, iako je film ušao u uži izbor Komisije koja o tome

odlučuje i koja je u vreme objavljivanja teksta još radila. Takođe, po mišljenju većine članova Komisije, „Srpski telegraf“ nije o ovom slučaju izvestio čitaoce objektivno i nepristrasno, a, suprotno Kodeksu novinara, svoja nagađanja i pretpostavke predstavio je kao činjenice. Komisija je ocenila i da čitocima nisu jasno predočene informacije o tome ko zapravo odlučuje o finansiranju domaćih filmova i na koji način, već se navode na zaključak da je za to odgovoran isključivo ministar, koji se „pravi nevin“.

Komisija je, međutim, odlučila da spornim tekstom nije prekršena odredba o obavezi novinara da, kad je neophodno, konsultuje što više izvora, koja je takođe navedena u žalbi, jer su prenete izjave nekoliko sagovornika, među kojima je i ministar. Iako mu, po svemu sudeći, nije postavljeno pitanje u vezi sa filmom o kojem list piše, imao je priliku da objasni da ni on, ni Ministarstvo kulture i informisanja, ne odlučuju o dodeli novca za filmove. Po mišljenju članova Komisije, ovakvim izveštavanjem list nije među ljude uneo ni neopravdan strah, želeći da, kako tvrdi podnosilac žalbe, „izazove utisak kod građana da institucije ne obavljaju poverene poslove u skladu sa zakonom i da pojedinci mogu delovati izvan zakona i sami rešavati pojedina pitanja“.

Beograd, 28.6.2018.

Predsedavajući

Vlado Mareš